

УПРАВЛІННЯ І КОНТРОЛЬ ЗА НАВЧАННЯМ У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ ОСВІТИ

Драган Оксана Анатоліївна,
старший викладач кафедри іноземних мов та
міжкультурної комунікації
Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця

oksanadragan04@gmail.com

В Україні дистанційна освіта надзвичайно актуальна. Насамперед, дистанційна освіта – це відкрита система навчання, яка передбачає активне спілкування між викладачем і студентом за допомогою сучасних технологій та мультимедіа. Ця форма навчання дає свободу вибору місця, часу та темпу навчання завдяки Інтернету, який охоплює широкі шари суспільства та стає важливим фактором його розвитку. Слід зауважити, що дистанційне навчання не є антагоністичним щодо очної та заочної форм навчання. Воно природно інтегрується в ці системи, доповнюючи й розвиваючи їх, що сприяє створенню мобільного навчального середовища.

Досконаліша форма дистанційного навчання – це навчання на основі використання всесвітніх і локальних комп'ютерних мереж (Internet). Вона використовує переваги, які притаманні традиційним формам навчання, що звільняють від їхніх недоліків. Дистанційне навчання через Інтернет забезпечує постійний контакт та інтенсивний обмін інформацією між студентом та викладачем, хоча фізично їх можуть розділяти тисячі кілометрів.

Інша перевага такої форми навчання – гнучкість, яка дає змогу студенту самостійно планувати заняття з можливістю не покидати місця роботи та не залишати місце проживання.

Найпоширенішими формами навчання та контролю знань традиційної освіти є лекції, семінари, лабораторні заняття, контрольні роботи, іспити та ін.

Сьогодні дистанційне навчання у світі може повноцінно розвиватися тільки за наявності таких його основних складових: нормативно-правової бази; навчальних закладів (центрів, кафедр, факультетів, інститутів або університетів дистанційного навчання); контингенту студентів; кваліфікованих викладачів; навчальних програм і курсів; відповідної матеріально-технічної бази (апаратного і програмного забезпечення, високошвидкісних ліній зв'язку); фінансової підтримки; розробки критеріїв якості тощо [3-109].

У дистанційному навчанні управління і контроль здійснюються в сучасних розвинених формах та забезпечуються використанням вбудованих в платформу дистанційного навчання (ДН) відповідних електронних програмних засобів [5-53].

Для контролю і управління навчанням з використанням різних матеріалів дуже поширеною є система дистанційного навчання Moodle, яка відноситься до класу LMS (Learning Management System).

Moodle має вбудовані можливості для управління і контролю за навчанням, такі як: організація траєкторії навчання за курсом, тестова система контролю за виконанням навчальних завдань, персональний, живий контроль викладача за навчанням на курсі (виставлення оцінок, коментарі, відгуки, рецензії, в тому числі онлайн, система статистичного контролю за проходженням навчання та ін) [7].

Moodle (модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище) – це вільна система управління навчанням, орієнтована насамперед на організацію взаємодії між викладачем та студентами для організації традиційних дистанційних курсів, а також для підтримки очного навчання.

Разом з тим новітні інформаційні веб-технології – форуми, блоги, твіттери, вебінари, веб-квести, відео- і аудіоподкасти – там, де необхідна гнучкість і творча свобода для включення учасників навчання в комунікацію, відкривають і інші можливості управління і контролю за навчанням на новому інформаційному рівні регулювання навчальної діяльності, відмінному від можливостей веб-платформи ДН [10-41].

Так, основна функція навчального форуму – розвиток навичок ведення дискусії мовою, яка вивчається. Управління та контроль за розвитком дискусії на форумі здійснює викладач за допомогою інформаційних технологій (синхронно та асинхронно) за своєї живої участі.

Іншою формою впровадження інформаційних веб-технологій, яка широко сьогодні використовується в навчанні, є вебінар. Технологія вебінарів – одне з найзручніших та економічно вигідних рішень щодо навчання.

Вебінар дозволяє організувати повний цикл навчання курсу в режимі онлайн. При цьому не виникає необхідності використання платформи дистанційного навчання для управління та контролю за ходом навчання, хоча в деяких електронних платформах (наприклад, Moodle) вебінар включається в систему засобів навчання як додатковий модуль.

Дидактичні якості та лінгвометодичні особливості цих та тих новітніх інформаційних веб-технологій (блог-технології, вікі-технології, підкасти, сервіс «Твіттер») описані в науковій літературі. Виділяються такі їх особливості:

- багатомовність та полікультурність;
- багаторівневність;
- багатожанровість;
- мультимедійність інформації;
- гіпертекстова структура документів;
- можливість створення особистої зони користувача;
- можливість організації синхронного та асинхронного спілкування;
- можливість автоматизації процесів інформаційно-методичного забезпечення та організації управління навчальною діяльністю учнів та її контроль [10-75].

Всі ці технології використання мережі Інтернет, лінгво-методичне застосування яке останнім часом широко представлене в науковій літературі, допускають безпосереднє педагогічне управління навчанням з боку викладача, що не визначається електронними засобами та цифровими інформаційними технологіями, а лише підтримується та забезпечується ними [11].

Інформаційна персоналізація інфокомунікаційних технологій останнім часом найчастіше здійснюється в умовах дедалі більш масового використання вищеназваних технологій у дистанційному, точніше – мережевому навчанні із зверненням у навчанні до використання соціальних мереж. Ця ситуація виникає на тлі зусиль світової спільноти щодо організації широкої доступності надання освітніх ресурсів та реалізації відкритої освіти.

У науковій літературі наголошується, що створення МВОК (масиву відкритих онлайн-курсів) набирає обертів і в Україні. МВОК – проекти реалізуються на MOODLE (проект MOODLE МВОК), Google Course Builder, Coursera та інших платформах – їх коди відкриті, безкоштовні та вільні для використання, у тому числі і в Україні. Існує і розуміння, що є необхідність переходу до використання цих нових на сьогодні форм навчання.

Список літератури:

1. Сороколетов П. В. Мир на пороге четвертой информационной революции: концепция технологии передачи знаний – Режим доступа: <http://old.unesco.kz/publications/ci/2006/ifap/it-revolution-rus.pdf>
2. Бовтенко М. А. Компьютерные средства обучения языку: современные возможности // Компьютерные инструменты в образовании. - 2000. - № 6.
3. Роберт И. В., Панюкова С. В., Кузнецов А. А., Кравцова А. Ю. Информационные и коммуникационные технологии в образовании: уч.-метод. пос. - М.: Дрофа, 2008. – 312 с.
4. Тавгень И. А. Использование компьютерного задания в качестве учебного объекта при организации технологии дистанционного обучения // Педагогическая информатика. - 2005. - № 4.
5. Богомолов А. Н. Информационно-коммуникационные технологии (ИКТ) и современная система образования. - <http://rpp.nashaucheba.ru/docs/index-3999.html>
6. Гарцов А. Д. Электронная лингводидактика: среда - средства обучения // Гарцов А. Д. Педагог: монография. - М., 2009 - 235с.
7. Гильмутдинов А. Х., Ибрагимов Р. А., Цивильский И.В. Электронное образование на платформе Moodle. Режим доступа: - <http://moodle-center.ru/lib/akh-gilmutdinov-ra-ibragimov-iv-tsivilskii-elektronnoe-obrazovanie-na-platforme-moodle>
8. Добро пожаловать в сообщество Moodle. - <https://moodle.org/>.
9. Обучающая среда Moodle. - <http://docs.altlinux.org/current/modules/moodle>
10. Сыроев П.В. Информационные и коммуникационные технологии в лингвистическом образовании: Учеб. пос. - М.: Либроком, 2013. – 264 с.
11. Фатина М. Обзор платформ для организации дистанционного обучения.

Режим доступа: http://www.rekuklet.ru/blog/information_systems/1735.html